מיכל גלטר

העימות היהודי – ערבי עד מלחמת העולם השניה

מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט

גורמים

- חשש מהעליה היהודית
- השפעות אזוריות
- השפעות עולמיות
- דחיית המועצה המחוקקת
- מגמה קיצונית בהנהגה

מאפיינים

- שביתה כללית ערבית
- טרור ערבי
  - בדרכים
  - טרור חקלאי

מדיניות בריטית

מאורעות תר"פ-תרפ"א

↓

הספר הלבן של צ'רצ'יל

מאורעות תרפ"ט

↓

הספר הלבן של פספילד

מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט

↓

וועדת פיל 1937

שתי מדינות לשני העמים

- ערבים → שוללים
- יהודים → מחייבים / שוללים

הספר הלבן השלישי של מקדונלד:

- מבטל את הצהרת בלפור
- ארץ ישראל תקבל עצמאות כמדינה דו לאומית
- העליה תצומצם ל 75000 ב 5 שנים ותותר בהמשך רק באישור הערבים
- רכישת קרקעות על ידי יהודים תיאסר

עלינו לעזור לאנגלים במלחמה כאילו לא היה ספר לבן,
ועלינו לעמוד נגד הספר הלבן כאילו לא הייתה מלחמה

תגובת הישוב העברי

העפלה

↓

התיישבות חומה ומגדל

↓

שבירת המצור הכלכלי

הקמת כח מגן עברי

- **הגנה** 1920 → יש להתמקד בהגנה על הקיים
- **אצ"ל** 1931 → יש ליצור הרתעה **טרור נגד טרור**

הבלגה או תגובה?

- טוהר הנשק
- חשש מאיבוד תמיכה בעולם ובקרב היהודים
- חשש מאיבוד שת"פ עם הבריטים
- חשש מהסלמת הסכסוך

- נקמה מוסרית לפעמים
- רק טרור ירתיע את הערבים
- הבלגה תתפס כחולשה
- הבלגה עלולה להביא לפעולות עצמאיות

מה המניע להתנגדות הערבים?

- ויצמן → חוששים מפגיעה כלכלית; יש להרגיע אותם
- ז'בוטינסקי → המניע לאומי; קיר הברזל

התערערות מצב היהודים בארצות האיסלאם (עיראק)

- השפעת הנאציזם
- התחזקות הבית הלאומי
- השפעות לאומיות אזוריות
  - התנכלות כלפי היהודים
  - פרעות הפרהוד- חג השבועות 1941